

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 70 Lei

Pe jum. an . . . 35 Lei

Pe trei luni . . . 18 Lei

Un exemplar 50 bani.

TELEFON P. ORAȘ ȘI

INTERURBAN No 750

ROMÂNUL

REDACTIA ȘI

ADMINISTRAȚIA

Str. Românei 14.

Inscripțiile se primesc

în administrație și se în-

cează conform tarifului.

MANUSCRIPTELE

NU SE ÎNAPOIAZĂ.

Șefi și partizani politici.

Faptul că mulți conservatori tachisti au votat pe față contra guvernului, cu prilejul moțiunii relative la cenzură, a decis pe unele clase din capitală să ceară expulzarea din partidul său a elementelor recalcitrante, pentru a face astfel dovada că dsa personal nu era întru nimic hostil guvernului.

Cu alte cuvinte se pretindea dlui Tache Ionescu să se desvinovătească față de proprii săi tovarăși de guvernare, hotărând singur sentința de moarte a multora din tovarășii și amicii săi.

Fără îndoială că în modul acesta ar fi trebuit să se petreacă lucrurile conform codului conștiinței și conform celor mai înalte principii de onoare.

D. Tache Ionescu, a înțeles, de sigur aceasta; cu toată frumusețea raționamentului, însă dsa nu s'a lăsat nici un moment ispitit să urmeze glasul datoriei și al conștiinței, preferând să recurgă la un șir de abilități și de procedee așa zise diplomatice, ce din nenorocire, nu sunt decât niște clișee învechite și de mult cunoscut nouă tutulor.

Dar atunci se pune întrebarea: dar oare dl. Tache Ionescu, adoptând această atitudine, nu înseamnă că se arată deloial față de guvern și că el ar merita sancțiunile celei mai severe judecăți?

Răspunsul nu e greu de dat, de oare ce, chiar dacă d. Ionescu ar fi de zece ori mai energic decât este în realitate, ar fi făcut același lucru în aceeași împrejurare, după cum ar fi făcut același lucru toți șefii partidelor politice din țara românească.

Spunem aceasta pentru că în viața noastră politică o fatalitate neînfrântă dictează aceea ce trebuie să faci și actele cărora trebuie să te lupui, de oare ce între șefi și între partizani există o corelație absurdă și identică pentru toate organizațiunile politice.

Departate de a-și păstra accepțiunea ei înaltă, părăsită cu satisfacție, în domeniul îndepărtat al teoriei, politica la noi, a luat de mult și continuă să păstreze, un înțeles ce nu este cu totul în onoarea ei.

Partizanii politici nu se grupează în jurul unui om numai din convingere și simpatie, ci mai mult în speranța realizării nevoilor imediate și în aceea a unor considerații de ordin personal.

Un partizan politic aduce cu el, scrisă pe bronz, lozinca: „ajută-mă și te voi ajuta”. El tă, dar nu uită să ceară la rândul său; face pe generosul, dar cere la rândul său excese de generozitate. Ajutând pe șef își asigură propria sa situațiune.

Timpu leagă astfel pe șef de partizanii săi cu lanțuri grele de oțel, întărite și mai mult de puterea obiceiului și a servitudinii cotidiene.

Un șef care ar face act de autoritate, ar fi părăsit imediat de oamenii pe care i-a adunat cu atâta greu.

Actele de independență și prin urmare de

dreptate ar echivala cu dărâmarea însuși a partidului, fapt la care trebuie să adăugăm că multe organizațiuni politice nici nu-și pot permite luxul selecțiunii și pe acela al eliminării din cauza numărului redus al efectivelor.

Așa se explică faptul că șefii de partide sunt concilianți acolo unde ar trebui să fie drepti, și tot astfel se explică și satisfacția cu care fac diplomație când, ar fi o obligație de conștiință ca printr'o dispozițiune categorică, să înlăture or ce echivoc.

D. Tache Ionescu, simte probabil trecându-i din când în când pe la ureche glasul sever al rațiunii; dsa își astupă însă cu plăcere urechile și lasă cu mai multă plăcere încă, altor șefi de partide, sarcina măreață dar ingrătă de a dicta atitudini și a pedepsi pe partizanii lor.

In chestia imunității parlamentare.

În cursul discuțiilor asupra reformelor regulamentului Camerei, în ședința dela 18 crt., s'a produs o gravă neînțelegere între guvern și membrii guvernamentali ai Camerei. Discuția se urma în jurul imunității parlamentare a membrilor Camerei. Punctul de vedere general al deputaților era, că imunitatea parlamentară trebuie cât mai bine asigurată. Unii dintre deputații guvernamentali s'au și pronunțat cu mult înainte pentru votarea unui amendament relativ la acest paragraf al regulamentului Camerei.

Șeful guvernului, d. general Averescu, cât și ministrul de interne, d. Argetoianu, s'au declarat contra amendamentului proiectat.

Într'o ședință separată a partidului Poporului, d. general Averescu și d. Argetoianu au expus punctul de vedere al guvernului și au cerut partizanilor să-și dea votul pentru proiectul guvernului.

Această cerere a fost însoțită și de amenințarea cu dimisia guvernului, în cazul când partizanii guvernului, nu ar fi în stare să renunțe la eventuala lor părere, ce ar fi diametral opusă celeia a guvernului.

Această atitudine a guvernului a surprins și cu toată hotărârea guvernului, de-a se retrage, în cazul când nu ar reuși punctul său de vedere, mulți parlamentari guvernamentali, păreau decisi a vota conform vederilor proprii. În ultimul moment a intervenit și d. Take Ionescu, apărând, —ca deputat— a asigurat dsa punctul de vedere al guvernului.

Pusă chestiunea amendamentului la vot pe față cu apel nominal, 108 deputați au votat pentru iar 133 contra.

O INSPECȚIE A MINISTRULUI DE RĂZBOI.

București. — D. ministru de război, general Răscanu, a vizitat ieri temnița dela Jilava, pentru a se convinge personal despre tratamentul, la care sunt supuși socialiștii condamnați. În chestia arestațiilor, au intervenit dnii Maniu și Iorga, de-adreptul la d. general Răscanu.

APROPIEREA ANGLO-RUSĂ.

Londra. — Guvernul englez a declarat reprezentantului comercial al Sovietelor ruse, la Londra, că nu este contra începerii tratativilor, pentru reluarea legăturilor comerciale. Această apropiere va putea însă să fie numai atunci trainică, dacă Rusia se va feri de-a exercita în Anglia propagandă bolșevistă.

(Agenția „Damian”).

„PROMETEU” de Victor Eftimiu cu trupa teatrului orășenesc.

Tragedia dlui Victor Eftimiu, reprezentată, în sala Teatrului orășenesc, în fata unei numeroase asistențe, a avut un deplin și strălucit succes.

Întru cât se pare că „Prometeu” va ține încă multă vreme afișul, dăm mai jos subiectul tragediei, păstrându-ne dreptul ca să revenim mâine într'un nou articol, asupra interesantului spectacol de luni seara și cu deosebire asupra chestiei interpretării, ce după părerea generală nu a lăsat nimic de dorit.

Prometeu, zeul focului, așa după cum spune mitologia, după ce a plămădit pe om din noroiul pământesc, s'a gândit să-și desăvârșească opera, punând primele baze ale civilizațiunii și luminei, furând pentru aceasta, în folosul omului, scântea divină păstrată cu atâta grijă, pe Olimp, în cuptoarele zeului Vulcan.

Fără să se sperie de suierintele pe care le încercase tatăl său, Japet și fratele său Atlas, căzuți amândoi victimele lui Jupiter atotputernic, Prometeu, își frământa zilnic mințea cum ar putea să-și pue mai iute și mai bine planul în execuție, găsimd pentru aceasta o supremă încurajare, în cuvintele iubitei sale, nimfa Eromeni, care se arată gata să fie, în caz de glorie sau de suferință a celui menit să ducă lumina și înțelepciunea pe pământ.

Actul întâi al tragediei, este ocupat în primele sale scene de hotărârea lui Prometeu, repede și comploctă împărtășită de nimfa Eromeni, pentru a fura scântea focului în modestul său flaut de soc. Than și cu Li, primul om și prima femeie, atrași de dorul instinctiv de a vedea pe acela care îi învățase să vorbească și să umble, urcă măreața coastă a Olimpului, unde află din gura nimfei că soțul său a plecat să aducă omenirii, focul atât de mult dorit.

În bucuria imensă a trogloditilor, Prometeu apare, purtând în mână făclia menită să risipească negurile din caverne și ceata și nesiguranta din mințile omenestii.

În actul al doilea, Prometeu, prins și pus în lanțuri de oamenii lui Zevs, suferă admonestările acestuia și insultele zeului Hefaistos, păzitorul focului divin.

Inspirat, ridicându-se deasupra prejudecăților Olimpului și privind în viitorul ce se deschidea minții sale de profet, Prometeu, anunță lui Zevs, apropiata năruire a Olimpului și arătându-se gata de sacrificiu și de moarte, moartea simbolică și întăritoare a ideii că orice concepție înaltă se dobândește numai prin suferință și prin uitarea a tot ceea ce este meschin și personal.

Vina lui este prea mare însă; stăpânul Olimpului este în același timp și apărătorul tradiției greșite și al practicilor învechite ce împiedică orice evoluțiune și progres și de aceea profetul va fi crucificat pe Caucaz legat pentru veșnicie în lanțuri grele, iar vulturul cu trup de câine va mușca din carnea vinovată. Înfiorată de năzuințele mai mari de cât cele omenestii.

În actul al treilea Prometeu apare pe scenă înălțat. Pe stâncă unde își expiază greșeala față de Olimp, el se consideră totuși cel mai fericit dintre titani. În noaptea ce se lasă, el va vedea licărind focurile pe pământul luminat prin frumusețea hotărârei lui.

Mama sa Themis și soția sa nimfa Eromeni, vin din partea lui Zevs să-l roage să-și recunoască greșeala și prin pocăință sinceră să-și reia locul printre zeii.

Prometeu respinge cu indignare orice înter-

venite și în curând rămâne singur în zgomotele monstruoase ale furtunei și în sclivirea orbii care a fulgerelor deslănțuite de tirania și furia răsunătoare a stăpânitorului Olimpului.

În teroarea naturii întregi, profetul vede profilându-se în apropiere umbra uriasă a monstrului ce are misiunea să-i roadă ficatul deslănțat să crească în măsura în care e distrus.

În actul al patrulea Prometeu e deslănțuit de Hercule care promisese nimfei Eromeni să scape pe soțul ei nedericlit.

Secole trecuseră la mijloc, oamenii se schimbaseră în acest timp; profitând de binefacerile civilizației, ei se schimbaseră la vorbă și la port, devenind mai conștienți, dar mai cruzi și mai interesați.

Than și Li, nu aceia de altă dată, ci urmașii lor dealungul secolelor, păstrători totuși ai fondului sufletesc de altă dată, deveniseră acum gospodari bogati, încunjuțați de supuși și de slugi, regi ai omenirii pe care grație focului și binefacerilor lui, încercau să o dispute până și lui Zeus, și găsind că omul nu își mai putea vedea de treburi, din cauza marelui număr de zeițe și de zei.

Scrobît de suferințe seculare, Prometeu cere voc lui Than să-și încălzească mâinile la foc. Urmasul primului om de altă dată, goneste însă și insultă pe profet, spunând că el și toți supușii lui au proprietatea netăgăduită a focului și că nu sunt dispuși nici să o împartă și nici s'o cedeze nimănui.

Hercule, în fața unei asemenea lipse de nerecunoștință, crede în inutilitatea sacrificiului și văzând în Prometeu un pericol, pentru că nu era decât un păcălit și un învins, exprimă aceștiia convingerea că ar fi de datoria lui să se întoarcă iar pe muntele unde suferise atât de mult veacuri după veacuri.

Rămas singur, eroul se îndoeste pentru prima oară în viața lui de utilitatea și de rostul acțiunii sale și căzând în genuchi cere iertare pocăit pentru o greșală din care o dată cu lumina, e-olse crima, ura și nerecunoștința.

În actul final, după ce vărsase lacrimi timp de secole pe piatra unde fusese ținut de Hercule, Prometeu se trezește în fața lui Hefaistos de altă dată, schimbat însă, modernizat și adaptat împrejurărilor și purtând numele de Hefaistos Satan.

Olimpul se năruise cu toți zeii săi; focul lui Zeus îl luase Iehovah; zeii toți erau acum arhangheli și în locul zeităților păgâne de altă dată, crescuse lumina splendidă a creștinismului.

Satan propune lui Prometeu stăpânirea pământului. Prometeu va fi apostolul, binele, idealul, bunătatea, rațiunea și progresul, conștiința și indemnul fericit; el Satan va fi nenorocirea și abizul, prăpastia și ispita neperitoare; crima și nelegiuirea; ura și nerecunoștința, în fine, neagația a tot ceea ce este bun, drept și înțeles.

Prometeu nu poate să admită omenirea sbătându-se între două forțe ce o împiedecă să meargă înainte; el a făcut prea multe sacrificii pentru omenire pentru a primi să fie tiranul și călăul ei; el va lupta mai departe cu tot sufletul său și vindecat de or ce supărare și de or ce îndoeli va continua să lucreze mai departe la marea operă a civilizației și a fericirii omenestii.

Apolon, trimis din partea lui Iehovah, aduce lui Prometeu știrea că a fost ales să desăvârșească opera lui de strălucire și de civilizație, împrăștiătoare de eresuri și greșeli. Destinat de cer să fie Mesia al timpurilor noi, Prometeu ca purtat de aripi pleacă întru îndeplinirea chemării sale glorioase.

Than, în care pătrunsese puterea covârșitoare și influența distructivă a Diavolului, regretă într-un moment de trezire la viață purtarea lui urată față de luminătorul de altă dată.

Avânturile lui frumoase, cănta și lacrimile lui sunt batjocorite însă de Satan — Hefaistos de altă dată — care îi spune că el este merit să poarte totdeauna ticăloșia păcatului original: să fie viclean și crud, înșelător și criminal, răstignitorul însuș al credinței și al adevărului Mântuitor. Cu degetul Satan arată perdut în cețile Golgotei pe Crist răstignit, de el, de Than; pe Crist străpuns de sulita legionarului, deoarece vulturul lui Zeus nu mai era în-deajuns.

La căpătâiul celui supliciat plâng Themis

și Eromeni schimbată în Maria Magdalena.

Viziunea calvarului dispare însă și soarele și speranța se arată.

Renăscute, femeile aruncă un hymn de slavă divinității închinându-se credinței, dreptății și soarelui etern al învierii.

Sus inimile! Omenirea care nu poate trăi de cât prin adevăr și prin dreptate are nevoie de iubire și de ideal!

Finanțele României.

D. Titulescu, ministrul nostru de finanțe, care și acum se află la Paris, într'un interviu acordat ziarului „Le Temps” a făcut un expozeu amănunțit asupra situației noastre financiare.

D. Titulescu a insistat asupra tristului adevăr, că România a fost tratată rău, la conferința de la Spa. Percentualitatea despăgubirilor, acordate României a fost stabilită pentru România, fără a fi ascultate, din gura reprezentanților noștri, nevoile țării noastre. Dsa arată că a protestat la timp contra hotărârilor arbitrare, ale conferinței, fără a-și pierdut însă nădejdea, că Franța, alături de care înțelegem să ne împlinim istorică misiunea, va afla modalitatea salvării intereselor noastre.

Această speranță s'a dovedit a nu fi zadarnică, atunci, când comisiunea reparațiilor, a satisfăcut fără nici o obiecțiune cererile României, expuse prin reprezentantul nostru, d. profesor Neculcea. Pentru regularizarea datoriei noastre de război, față de străinătate, d. Titulescu a reușit să încheie un acord cu Anglia și Franța, sub rezerva ameliorărilor care pot urma după transacțiunile cu ceilalți creditori.

În chestia despăgubirilor și a drepturilor rezervate României relativ la această chestiune, România păstrează în momentul actual drepturi neștirbite contra foștilor inimiți. România a amânat regularizarea izolată a datoriei ei de război, și și-a asigurat compensațiunile, pe cari le va valorifica asupra debitului ei final.

Relativ la bunurile de tezaur, ministrul nostru de finanțe a ținut să accentueze, că svonurile despre cantitatea mare a bonurilor românești de tezaur sunt exagerate și că își fac un rău serviciu aceia, cari le depreciază în mod artificial valoarea. După Martie 1921, amortizarea unei părți din aceste bonuri, va fi posibilă.

În ceea ce privește plata cupoanelor statului Român, d. Titulescu arată, că România care până în 1918 a gemut sub călcâiul german și abia în August a. c. și-a votat primul buget, nu a fost în situația să se gândească la plata cupoanelor. Această chestiune va fi însă aranjată în curând, chiar cu sacrificii.

„România — spune în continuare d. Titulescu — nu și-a aranjat încă datoriile față de Belgia și Elveția dar pot să vă spun dela început: Casa română este curată pentru exterior. E timpul să se procedeze a se pune în ordine în interior.

Imi este mult mai greu să vă vorbesc de problema financiară internă pentru că aceasta e o chestiune care depinde de întregul guvernământ.

Mă voi mulțumi să vă mărturisesc că pentru mine, sunt două lucruri de făcut imediat: sporirea impozitelor prin reforma sistemului fiscal; un program economic, eșalonat pe mai mulți ani.

Sunt un partizan ale impozitelor cedulare completate printr'un impozit progresiv asupra venitului. Cu opt cedule dintre care vechile remaniate atât din punctul de vedere al asietei cât și al celui al cotei și cu o progresiune în genul celei pe care dv. o admiteți în Franța pentru impozitul general pentru venit. România va găsi cu ușurință resursele necesare echilibrului bugetului.

Dar ceea ce importă înainte de toate este de a se pune ordine în angajamentele luate de stat. Trebuie să fie întrebat fiecare departament, care-i sunt nevoile pe o perioadă de șase ani de exemplu.

Aceste necesități vor fi serlate pe ordinea importanței lor și ministerul de finanțe va fi obligat de a găsi în fiecare an, în afară de veniturile ei în lei o sumă de franci destinată exclusiv unor cheltuieli cunoscute dinainte. Ce ordine perfectă s'ar putea stabili! Ce bine s'ar găsi locuri pentru toată lumea sub soarele României și ce frumos s'ar opri loviturile de interes contrariu de azi.

În 1922 sau 1923, ministerul de finanțe va putea găsi suma sa de franci organizând exportarea produselor noastre.

Nu uitați niciodată că România poate într'un singur an, să producă o recoltă de 14 miliarde de franci franțuzești cari acoperă de patru ori datorile sale exterioare. Ce importanță are pentru viitorul unei țări că anul salvator se numește 1922, 1923, 1924 sau 1925!”

D. Titulescu precizează, de încheiere, că politica economică a României de azi și de mâine, nu poate fi de căl națională, — fără a pune însă cu orice preț piedecă colaborării capitalului strein. Ajutorul surorii noastre Franța azi ne este binevenit și nu-l vom uita.

Între români de azi și de mâine va fi totdeauna ceva comun și mai târziu, când România va fi în adevăr fericită, va fi suficient pentru a se pronunța numele Franței, pentru că fiilor ei, la noi să li-se facă primiri în condiții favorabile.

INFORMAȚIUNI.

— D. dr. Amos Frâncu, deputat, membru al partidului poporului, a fost eliminat din șeful celui partid, pentru că a votat contra guvernului.

— Comitetul clubului sportiv român „Gloria” va ține sedință Miercuri, 22 Decembrie, la ora 6 p. m., în localul societății de asigurări „România”, bul. Regele Ferdinand I nr. 2 etaj II. Membrii comitetului, cărora nu li-s'a putut înmăna lista de convocare, sunt rugați a lua la cunoștință, pe această cale, invitația la sedință.

— Direcțiunea Asilului de copii al statului din Arad, roagă pe această cale on. public, ca în vederea apropiatelor sărbători ale Crăciunului să contribuie cu daruri, întrucât posibil în natură, (jucării de copii, chiar și uzate, zaharicale, prăjituri etc.) pentru pomul de Crăciun al copiilor orfani cari se află în îngrijirea Institutului.

— D. Argetolanu, ministru de interne, a fost primit ieri, într'o lungă audiență de M. S. Regele Ferdinand I.

— Republica albaneză a fost primită în liga națiunilor.

— Guvernul Statelor-Unite nordamericane, a dat ordin de expulzare, contra reprezentantului sovjetelor ruse, la Washington.

— D. Alex. V. Gădel, directorul general al asigurărilor sociale din ministerul muncii s'a înapoiat ieri din străinătate, unde a cumpărat medicamentele necesare caselor cerceuale din Ardeal pentru o valoare de 10 milioane lei.

Mare parte din medicamente au fost cumpărate de pe piețele germane.

— În legătură cu cercetările privitoare la atentatul dela Senat, poliția operează zilnic arestări. Dacă s'au găsit chiar oarecari indicii în această direcție, autoritățile în interesul instrucției nu vor să dea nici un lei de lămuriri.

Sunt motive cari determină parchetul a pune în legătură evadarea comunistilor dela Jilava cu atentatul. Starea generală a răniților este excelentă, și se crede că, foarte curând, vor părăsi patul.

Cele mai multe răni sunt închise.

Temperatura și pulsul normale.

— Relativ la plata bonurilor de 40 la sută, din sorginte autorizată se anunță că guvernul a abandonat ideea de a face plata acestor bonuri cu bancnote de al ministerului de finanțe tipărite în America. Guvernul va sconta tot cu bilete de ale băncii naționale. Plata bonurilor se va face îndată după terminarea operațiilor de retragere a rublelor din Basarabia. Banca Națională are la dispoziție un miliard de bancnote, pentru plata bonurilor. Restul necesar este în fabricație.

— „Luptătorul”, ziarul partidului socialist, publică în numărul său dela 14 Decembrie, programul partidului social țărănist. Programul, împărțit în mai multe capitole mari, este însoțit de o largă expunere de motive și este semnat de dnl Zamfir C. Arbure, Constantin C. Brătășianu, arhimandritul Scriban, Ioan Pangal, Ioan Peretz, Ioan Mihălcescu, Ioan Arapu și colonel Radovici, membri ai secretariatului partidului social țărănist.

— Eforia școlară comunală a orașului Arad de acord cu revizorul școlar a fixat vacanța de Crăciun pentru școlile primare, comunale și de stat, în modul următor:

La școlile cu limba de predare maghiară vacanța de Crăciun va începe în ziua de 23 Decembrie și va ține până inclusiv 9 Ianuarie 1921; la școlile cu limba de predare română vacanța va începe în ziua de 5 Ianuarie 1921 și va ține până inclusiv în 23 Ianuarie, iar la școlile de ucenici industriali și comerciali nu se vor ține cursuri cu începere din 23 Decembrie până inclusiv 20 Ianuarie 1921.

— Aducem și pe această cale mulțumirile noastre autorităților, colegilor, prietenilor, cunoscuților și tuturor aceluia, cari cu ocaziunea morții iubitului nostru Tată, au grăbit să ne mângâie prin consentimentele lor în nespusa noastră jale și durere.

Ne exprimăm adâncile noastre sentimente de mulțumire și dlui revizor șc. Lipovan, dirigentul corului, precum și doamnelor și domnilor membri ai corului. — FAMILIA GROZESCU.

Priviri de la...

Păpușile.

Pe strada principală, în dreptul unei vitrine luminate de primele focuri ale globurilor electrice, lumea se învâlmășește și se îngheșue, cu gesturi repezi, cu interjecțiuni imediate și cu exclamații de mirare și uimire, ca în fata unui lucru atrăgător și minunat.

Curioși să vedem căruia motiv se datorește atențiunea delicată a căreia obiect este vitrina dlui Braun, ne apropiem la rândul nostru, hotărâți să ne cântărim plăcerea și să dozăm, ca pe o rețetă, eventuala noastră admirație.

Hotărâri zadarnice însă și desante încordări de energie, căci sufletul nostru e atins.

În lumina strălucitoare a electricității, căreia vekerul tapițeriei îi dă o nuanță roșiatică, se înalță svelte, grațioase și timide, siluetele unor blânde și admirabile păpuși.

Evocări delicate din domeniul istoriei; siluete grațioase, scoase de sub praful secolelor și împodobite cu tot uxul unor epoci dispărute; figuri de femei cari au cunoscut mărimea, suferința, gloria sau eșafodul, se îngrămădesc unele lângă altele, prinse în miniaturi și figurine, acoperite cu aur, cu mătase, cu broderii scumpe și cu fir.

Maria Antoaneta a Franței și Maria Theresia a Austriei, stau în deplină armonie, în vecinătatea poetesei Sapho, tot atât de fină ca în marmura lui Pradier și alături de un marchiz și o marchiză cari îți dau impresia că sunt gata să salte în ritmul unui menuet.

Aceea ce place însă și deslăntue entuziasmul, este sveltul și tânărul țaran român și frumoasa și admirabila țărăncă a ofaturilor noastre rodnice, cu fotele, alțițele și fluturii costumului național primse de mână de artist, în bogată coloratură a desenului și a țesăturilor de borangic.

E strălucire și realitate în bogăția costumurilor acestea naționale românești și a fost de sigur mulțumire și plăcere în mâna care a așezat marama, coordonând până și amănuntul cu grija ce oamenii cultivați știu să aibă pentru tot ce e frumos.

E în arta costumelor acelora românești, pentru care figurile nu sunt decât niste simple motive, ceva din strălucirea holdelor, ceva din aurul câmpilor noastre pline de soare și de vânt.

Artista care a confecționat păpușile cu atâtă simț evocativ, din fragmente de broderie și mătase, este o streină, dna Henni Ingusz și această ne determină cu atât mai mult să îndemnăm publicul să vadă vitrina strălucitoare de lumina costumelor noastre naționale, și unde marchizele și marchizii cu perucile pudrate, îți fac impresia, că stau gata să s'arunce în ritmul unui menuet.

Programa săptămânală a „Cursului de seară, Arad”.

(În Institutul școlilor medii „Iosif Vulcan” seara la orele 8-9).

MERCURI. L. franceză (incep.). Lecture sur la prononciation des mots. Voyelles. Article indéfini. C'est — ce n'est pas. Dra prof. E. Costandachie. — L. franceză (progres). A travers la ville. Au restaurant. D. prof. Jean Decamp.

JOI. Curs de limba română. Exerciții verbale pe baza lecturii. Conjugarea I-ă. Dni prof. I. Dabiciu, L. Roșculeț, Tr. Mager. — Curs de limba franceză (incep) Lecture sur la prononciation de mots. Pluriel de l'article défini et indéfini. Il y a, il n'y a pas. Nombres: Dra prof. E. Costandachie. — Matematică: Impărțirea numerilor întregi; probleme practice. D. prof. I. Dumitriu.

VINERI. Curs de limba română (progres). Pronumele personale (formele scurte). Exerciții ortografice. Lectură: Popa Tanda, I. Slavici. D. prof. L. Roșculeț. — Limba franceză (progres). A travers la ville. Au café. D. prof. Jean Decamp.

SĂMBĂTA. Botanica. Noțiuni fundamentale din morfologia plantelor. D. prof. M. Musca. — Fizica (9-10) I. Noțiunea fizicii. Stările de agregare a corpurilor. Insușirile generale ale corpurilor. II. Mișcarea uniformă și variată. Mișcarea circulară. Căderea liberă. D. prof. T. Grozescu.

Arad, la 19 Dec. 1920.

DIRECTIUNEA.

Parlamentul.

ȘEDINȚA CAMEREI DELA 20 DECEMBRIE.

BUCUREȘTI. — Camera se deschide la orele 3 d. m. Prezidează d. Duiliu Zamfirescu. Pe banca ministerială, sunt de față primul ministru și și alți patru miniștri.

Se citește și se verifică sumarul ședinței precedente.

D. DIONISIE ROMAN cere ca guvernul să oprească orice export de alimente din Ardeal, pentru că lipsa de alimente de aici, a devenit în timpul din urmă îngrijitoare. Roagă guvernul să nu insiste pe lângă transferarea funcționarilor dintr-un loc în altul, în timpul iernii, ci să amâne executarea acestor mutări până la primăvară.

D. dr. LUPU declară că față de socialiștii închși se procedează în mod brutal. Cere punerea lor pe picior liber.

D. TAKE IONESCU declară în numele guvernului, că socialiștii condamnați sunt tratați în modul cel mai uman. Deși sunt condamnați la ocnă, nu au fost trimși la muncă silnică. Guvernul a suspendat executarea sentinței Cuței Martiale, până la 28 Ianuarie 1921, când procesul socialiștilor, va fi judecat de către justiția civilă.

D. IULIU MANIU cere ca parlamentul să voteze văduvelor marilor noștri poeți și prozatori Coșbuc, Rațiu, Vlahuță și Caragiale o rentă viageră de 2000 de lei pe lună. Cererea dlui Iuliu Maniu va fi împlinită.

D. MADGIARU interpelează în chestia CFR, a căror vagoane se află încă tot nereparate.

SENATUL

BUCUREȘTI. — Senatul în ședința de Luni a terminat discuțiile asupra răspunsului la Mesajul Tronului. A fost aleasă o comisie, care va prezenta Suveranului răspunsul la Mesaj.

Guvernul a prezentat senatului un proiect de lege pentru înființarea unui secretariat general al minorităților etnice.

Senatul Marti nu ține ședință.

Introducerea unicului tip de făină.

Cererea proprietarilor de mori din județul Arad

Ieri dimineață s'au prezentat la subprefectura județului o delegație a proprietarilor de mori din comunele Pecica și Nădlac, în chestia punerii în aplicare, a ordonanței relativ la măcinarea unicului tip de făină și în aceea a deciziei consiliului de miniștri relativ la prețurile de măcinis.

Delegația morarilor din acele comune s'a adresat subprefecturii cu rugăciunea ca aceasta să modifice dispozițiile relativ la măcinarea unicului tip de făină pe motivul că morile sunt astfel instalate încât nu pot măcina, decât cel puțin două tipuri de făină, iar transformarea instalațiilor nu le este posibilă acum.

În ce privește noile prețuri de măcinis, maximate de consiliul de miniștri, morarii, au arătat că aceste sunt atât de jos fixate, încât din ele nu se pot acoperi speșele de susținere a morilor.

D. subprefect a răspuns delegației morarilor că nu poate modifica deciziile luate de subsecretariat și consiliul de miniștri, ci morarii să adreseze un memoriu, arătând situația, subsecretariatului de stat al Aprovizionării.

În chestiunea dificultăților, ce întâmpină punerea în aplicare ordonanța relativ la măcinarea unicului tip de făină s'a făcut dealcum raport amănunțit subsecretariatului de stat al Aprovizionării atât de către comisia de aprovizionare județeană, cât și de inspectoratul regional al Aprovizionării din Arad. Subsecretariatul, cu toate că s'a cerut de către aceste organe oficiale, ridicarea dispozițiilor pentru județul Arad, avându-se în vedere starea specială din acest județ, n'a aprobat această cerere, ci a ordonat executarea riguroasă a dispozițiilor relativ la măcinarea unicului tip de făină.

Astfel e mică probabilitatea ca subsecretariatul să dea ascultare memoriului morarilor după ce a refuzat cererea în acelaș senz a organelor de aprovizionare oficiale.

Oricare ar fi motivele, pentru cari subsecretariatul de stat stăruie pentru executarea riguroasă a dispozițiilor, socotim că subsecretariatul Aprovizionării, având în vedere stările specifice din diferitele ținuturi, ar trebui să caute modalități cari să facă posibilă realizarea intențiilor sale, fără a se produce nemulțumiri în populație și fără ca proprietarii de mori să fie nevoiți a opri funcționarea morilor, chiar și cu riscul ca aceste să fie rechiziționate.

Situația la Nistru.

Guvernul dă următorul comunicat: Guvernul a fost înștiințat din mai multe locuri că se răspândește în țară versiuni alarmante despre pregătirile bolșevicilor la Nistru și despre un eventual atac al lor contra noastră. Aceste versiuni răspândite de criminali sau de inconștienți, pot provoca o stare de nesigurantă care numai în interesul țării nu este.

Suntem autorizați să anunțăm că se vor lua măsuri severe de urmăriri contra celor cari alarmează publicul.

La Nistru, ca și la toate celelalte puncte ale frontierei noastre, s'au luat de guvern, din vreme, toate măsurile de siguranță în contra oricărei tentative ce s'ar pune la cale de dușmanii țării.

Telegrame

(„Ag. Damian”).

D. TĂSLĂUANU DEMISIONEAZĂ.

București. În cercurile guvernamentale se vorbește în mod precis despre apropiata demisionare a ministrului O. Tăslăuanu. Eșrea din guvern a dlui Tăslăuanu va fi publicată în Monitorul Oficial, după vacanța apropiată a parlamentului.

TRATATIVE ÎN CHESTIA CONCORDATULUI.

București. — Ministrul de externe și cel al cultelor, au trimis câte un delegat la Roma, pentru a trata cu sf. Scaun, în chestia concordatului.

DESFIINȚAREA A DOUĂ EPISCOPII MĂGIHARE DIN ARDEAL.

București. — Guvernul a hotărât desființarea episcopilor romano-catolice dela Satu-mare și Oradea-Mare. Teritoriul diecezel de Satu-mare, va fi alipit la episcopia romano-catolică din Ardeal, iar cel al diecezei de Oradea-Mare, la episcopia romano-catolică din Timișoara.

EPIDEMIE DE SCARLATINĂ ÎN CAPITALĂ.

București. — Toate școlile din Capitală au fost închise. În București bântue epidemia de scarlatină, în mod îngrijitor.

SOCIALIȘTII DELA JILAVA AU DECLARAT GREVA FOAMEI.

București. — Șefii grevei generale, condamnați și închși la Jilava au declarat cu începere de Vineri, 17 Decembrie greva foamei. D. maior Arghir, comandantul penitenciarului a anunțat acest fapt autorităților superioare numai Sâmbătă. Condamnații Moscoviță, Socor, Petrescu, Gempet și Cucu, s'au solidarizat cu greviștii foamei și au refuzat să primească orice aliment.

Socialiștii condamnați au declarat, că vor continua cu greva foamei, până nu vor fi scoși dela Jilava și transportați la Văcărești.

Redactor responsabil: Traian P. Nicotă.
Editor responsabil: Laurențiu Luca.

DACĂ DOREȘTI SĂ CUMPERI MOBILE, să nu-ți pară rău de cheltuețele unui drum până la Târgul-Mureș și să vezi uriașele, splendide aranjatele saloane de mobile alui : : :

SZÉKELY ȘI RÉTI

Fabrică de mobile transilvăneană. Soc. pe A.

Certi cărțile de cadouri pentru copii cu cost

La Librăria CONCORDIA

Arad str. M. Eminescu no. 39. Pentru portul să se adauge de fiecare carte 2 lei 50 bani.

Edmondo de Anicia Cuore. Ce simte inima copiilor. Carte pentru copii, cu 12 ilustrații. Lei 16.50.

P. Dulfu. Isprăvile lui Păcală. Carte premiata de Academia Română. Lei 8.80.

Fl. Cristescu. Familia Roademult. Lei 5.50.

Fl. Cristescu. Dor de primăvară. Versuri pentru copii, cu desene, cartonată. Lei 4.—

C. Colodi Pășaniile lui Tândărică. Povestea unei păpuși de lemn cu 56 ilustrații. Tradusă din italianește. Lei 12.—

Nestor Urechia. Zănele din Valea Cerbului. Povesti pentru copii cu numeroase ilustrații. Cartonată. Lei 16.50

P. Dulfu. Povestea lui Fătfrumos. Lei 8.20.

Fl. Cristescu. Carte pentru copii. Versuri de Coșbuc, Dulfu, Vulcovici și alții. Desene de Stoica. Lei 5.—

Daniel de Foe. Robinson Crusoe. Trad. de Radu D. Rosetti. Cartonată. Lei 11.— Tot aceasta cu ilustrații colorate. Lei 16.50.

Laura Vampa. Din lumea celor mici. Scrieri pentru copii și tineret. Lei 4.50.

Florian Cristescu. Povestea neamului nostru. Srisă pe înțelesul tuturor de Florian Cristescu. Cartonată, cu multe ilustrații. Lei 16.50

St. C. Alexandru. Teatru, basme și poezii pentru copii și tinerime. Cartonată. Lei 11.—

Călătorii extraordinare de Victor Anestin după Fernand Cortez. Cartonată. Lei 8.25.

Ardealul, Banatul, Crișana și Maramureșul din punct de vedere agricol, cultural și economic de Ion Enescu directorul stațiunii agronomice și Iuliu Enescu funcționar superior de bancă. Lucrare premiata de Academia Română Ediția III-a augmentată 1920. Prețul Lei 18.— Pentru portul recomandat să se adauge separat 3 lei. De vânzare la Librăria Concordia, Arad str. Eminescu no. 39.

Licetari, cel mai bun som pentru copii, coniac de vânzare la succesorul lui SAMUIL WEISZBERGER Arad,

Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) No 5. :: Vânzare în engro și în detail. :: Cele mai potrivite cadouri de Crăciun și Anul nou.

ELECTROMOTOR

Inginer P. FOCSANEANU

Birou Tehnic, BUCUREȘTI, strada Sărăndar, No 7, casa de încredere, fondată la anul 1899. „ Cel mai complet depozit de Materiale Electrice și Telefonice. „ Au sosit: Conducte de aramă, Lămpi incandescente Jum. Watt 110—220 V., Vase electrice, Ventilatoare, Aparate Telefonice cu Inductor și B. C. „ Engros și detail, prețuri fără concurență. Fo 2212

HÂRTIE DE CONCEPT

format nulaș dublu (42—68 cm.) de 24 kilograme și format 13° (63—95 cm.) de 50 kilograme, de vânzare în mic și mare la

LIBRĂRIA CONCORDIA
ARAD, strada Eminescu No 39.

MARE TÂRG DE CRĂCIUN ȘI DE ANUL NOU.

PARDESIE de DAME CONFECTIONATE după CEA MAI NOUĂ MODĂ de PARIS 00

OFERĂ:

Mantale, colorate, sau negre, din plisă de mătasă Lei 1500 și mai sus,

Palton de iarnă, colorat, elegant Lei 580 și mai sus,

Palton de iarnă, de culoare neagră sau albastru Lei 850 și mai sus,

Palton de copil Lei 275 și mai sus.

Prețuri foarte reduse.

IULIU PLESZ

MAGAZIN DE MODĂ PENTRU DAME, ARAD, STRADA PIRICI (VÖRÖSMARTY) No 3. Pe 1923

MOȘIE de VÂNZARE!

În județul Hunedoarei aproape de 2 orașe se află de vânzare, O MOȘIE DE 44 JUG. cat. Moșia e pe șes și constă din arbor și fânaș și cu moșia se dă și drept de pășunat în pășunea comună din loc. De moșie se fin și case de locuit și toate edificiile economice ce se cer la o moșie. Cine se interesează, se scrie lui NICOLAE IOSOȘ, paroch gr. or. în Banpotoc, poșta ultima Șoimușul-Murașan, județul Hunedoara. Io 2289—3

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNE SUMARA

1919		1920	
30 Septembrie	18 Septembrie	18 Septembrie	18 Septembrie
315154980	178575450	493755430	1689111
1026005	7144	14455	2104763115
670041535	Argint și diverse monete	110088000	8498169
189312	Biletele Băni Generale Române stampilate de stat	110088000	8498169
93090750	Efecte scontate	110088000	8498169
105593508	31273600	57445600	8498169
5851569	77260000	110088000	8498169
8042556	127267969	49992031	75106306
1591712981	Imprum. Statului de 15 milioane fără dobândă (1901)	110088000	8498169
1490676533	de 1.600 milioane pe bonuri de tezaur aur (1911—1918)	110088000	8498169
20652230	de 1.500	110088000	8498169
11997418	de 1 miliard	110088000	8498169
32645277	de 5 miliarde pe unif. monetară	110088000	8498169
3813181	Conturile de imprumut pe gaj agricultorilor și industriașilor	110088000	8498169
6780114	Efectele capitalului social	110088000	8498169
1148956	fondului de rezervă	110088000	8498169
8202051	amortizării imobilului, mobilierului și mașinilor de imprim.	110088000	8498169
88063915	Imobile	110088000	8498169
25181687	Mobilier și mașini de imprimerie	110088000	8498169
71963098	Cheltuieli de Administrație	110088000	8498169
4788100240	Conturi curente	110088000	8498169
12000000	de valori	110088000	8498169
52491384	diverse	110088000	8498169
7712574	Capital	110088000	8498169
348855851	Fond de rezervă	110088000	8498169
8184898	Fondul amortizării imobilelor, mobilierului și mașinilor de imprimerie	110088000	8498169
2624751	Bilete de bancă în circulație	110088000	8498169
842995663	Profit și Pierdere	110088000	8498169
373535124	Dobânzi și beneficii diverse	110088000	8498169
4788100240	Conturi curente și recepțiate la vedere	110088000	8498169
12000000	Conturi diverse	110088000	8498169
57045071	Capital	110088000	8498169
7969600	Fond de rezervă	110088000	8498169
723141312	Fondul amortizării imobilelor, mobilierului și mașinilor de imprimerie	110088000	8498169
9604688	Bilete de bancă în circulație	110088000	8498169
6558241	Profit și Pierdere	110088000	8498169
1121728170	Dobânzi și beneficii diverse	110088000	8498169
3061934419	Conturi curente și recepțiate la vedere	110088000	8498169
11508253316	Conturi diverse	110088000	8498169
12000000	Capital	110088000	8498169
57045071	Fond de rezervă	110088000	8498169
7969600	Fondul amortizării imobilelor, mobilierului și mașinilor de imprimerie	110088000	8498169
723141312	Bilete de bancă în circulație	110088000	8498169
9604688	Profit și Pierdere	110088000	8498169
6558241	Dobânzi și beneficii diverse	110088000	8498169
1121728170	Conturi curente și recepțiate la vedere	110088000	8498169
3061934419	Conturi diverse	110088000	8498169
11508253316	Conturi diverse	110088000	8498169
8393246200	Efecte și alte valori de restituit	229754340	8887127000
192500480	Efecte și alte valori în păstrare	760000000	192557045
8585746680	Bonuri de tezaur aur în gaj p. Impr. Statului	527372660	8579684045
	Efecte în gaj și în păstrare provizorie		
	Conturi de ordine		

Avizăm onorații noștri comercianți că ne-a sosit un nou transport de

mărfuri din Galați

și anume: textile, mărfuri coloniale, misir, bumbac, talpă și altele și îi rugăm să-și facă comenziile din vreme.

„Arădana” societate comercială și industrială ARAD.

Dacă aveți trebuință de piele vizitați magazinul de pielării

FRAȚII STEINER

str. Asztalos Sándor 2-3. :: Sucursală: Aradul-nou și Sântana
Mare asortiment de toffelul de piele: șevro-box, piele colorată și șevro-lac, piele unsuroasă, talpi cea mai bună calitate, piele Blank. mare depozit permanent de accesorii pentru pantofari și curelari. Se 2173—10

În atențiunea farmacistilor!

Mare depozit de Medicamente și specialități de medicamente, bandaje se află la

DROGERIA FEKETE
TÂRGUL-MUREȘ.